

HISTORYCZNA ANALIZA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA WYKORZYSTANIE MAŁOLETNIEGO DZIECKA DO ŻEBRANIA

Artykuł naukowy poświęcony jest historycznej analizie odpowiedzialności karnej za wykorzystanie małoletniego dziecka do żebrania. Badana jest droga ewolucyjna ustawodawstwa dotyczącego odpowiedzialności za wykorzystanie małoletniego dziecka do żebrania. Wyprowadzane są wnioski o konieczności dalszej poprawy obowiązującego Kodeksu Karnego Ukrainy.

Słowa kluczowe: dziecko, wykorzystanie, małoletni, żebranie, odpowiedzialność karna, analiza historyczna.

HISTORICAL ANALYSIS OF CRIMINAL LIABILITY BY USING MINOR CHILD FOR BEGGING

The scientific article is devoted to historical analysis of criminal liability for the employment of a juvenile child for begging. Investigated the stages of legislation on liability for the employment of a juvenile child for begging. To be made the conclusion about the need for further improvement of the current Criminal Code of Ukraine.

It was established that one of the priorities of the state in recent years has become a criminal-legal protection of children in the development of juvenile justice.

Criminal legislation should also protect the child from criminal encroachments on its benefits guaranteed by law the violation of rights. This is not to ignore the historical experience domestic legislative activity in this area.

Historical analysis of criminal liability for the use of a minor child for begging made it possible to detect obvious inconsistency in the rule-making, indicating the need for a constitutional responsibility of the government for solutions that reduce the credibility of public institutions and hinder the development of Ukraine as a legal state.

Keywords: child, employment, juvenile, begging, wheedling, criminal liability, historical analysis.

ІСТОРИЧНИЙ АНАЛІЗ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВИКОРИСТАННЯ МАЛОЛІТНЬОЇ ДИТИНИ ДЛЯ ЗАНЯТТЯ ЖЕБРАЦТВОМ

Наукова стаття присвячена історичному аналізу кримінальної відповідальності за використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Досліджуються етапи розвитку законодавства щодо відповідальності за використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Робиться висновок про необхідність подальшого удосконалення норм чинного Кримінального кодексу України.

Ключові слова: дитина, використання, малолітній, жебрацтво, випрошування, кримінальна відповідальність, історичний аналіз.

Постановка проблеми. Одним з пріоритетних напрямків діяльності держави в останні роки стала кримінально-правова охорона дітей в рамках розвитку ювенальної юстиції. Конвенція про права дитини покладає на державу обов'язок захищати життя, здоров'я та особисту свободу дітей, що вимагає рішучої боротьби зі злочинними посяганнями на ці важливі для кожної людини блага. Кримінальне законодавство посідає одне з провідних місць у галузі охорони дитинства, оскільки повинно захищати дитину від злочинних посягань на її блага, порушення гарантованих законом прав. В останні

O. Derevjanko
doktorant katedry prawa
karnego
Narodowej Akademii
Spraw Wewnętrznych
(m. Kijów, Ukraina)

десятиліття держава приділяє особливу увагу кримінально-правовій охороні малолітніх осіб.

Для того, щоб дослідити особливості генезису кримінально-правової охорони дітей, простежити, як виникали, розвивалися та удосконалювалися норми права, які позитивні та які негативні риси законодавства були в минулому, від чого треба відмовитися, на що слід звернути увагу в майбутньому, необхідно використовувати знання про історію кримінального законодавства [13, с. 38-39].

Аналіз основних досліджень і публікацій. Питання, пов'язані із забезпеченням прав і свобод дітей, вивчали С.М. Абельцев, Ю.М. Антонян, О.М. Балакірева, М.І. Блум, В.В. Вітвицька, Л.С. Волинець, І.М. Даньшин, В.О. Іващенко, О.М. Костенко, Л.М. Кривоченко, Г.В. Лактіонова, А.В. Ландіна, В.А. Ломако, Г.М. Мінковський, В.О. Навроцький, В.К. Негоденко, А.П. Пермінова, О.П. Петрашук, Ю.Є. Пудовочкін; О.П.Рябчинська, Г.В. Ткаченко, А.П. Тузов, Н.С. Юзікова та інші.

Невирішені раніше проблеми. При дослідженні будь-якого питання не можна ігнорувати вітчизняний історичний досвід законотворчої діяльності, адже в практичній діяльності правоохоронних органів, незважаючи на недовгочасність застосування ст. 150-1 КК, вже виявилися її певні недоліки змістовного та структурного характеру, що були допущені законодавцем у процесі розробки та прийняття змін до КК. Вказані факти обумовлюють необхідність доктринального тлумачення і роз'яснення, вироблення науково обґрунтованих пропозицій, спрямованих на її удосконалення, які мають ґрунтуватися на серйозне науково-теоретичне осмислення та певних напрацюваннях практики, що неможливо без ґрунтового опрацювання історичного аспекту вказаного питання.

Саме тому метою статті є історичний аналіз кримінальної відповідальності за використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом.

Виклад основного матеріалу. Жебрацтво як явище чи як певний спосіб існування виникло із появою християнства і розглядалося певний проміжок часу як позитивне явище [5, с. 10]. Як показує історія, малолітні ніколи не викликали почуття зворушливого ставлення до них, ними нехтували, їх принижували й експлуатували подекуди як тваринну істоту, проявляючи виняткову жорстокість. У ті часи було поширено розповсюджене право батьків розпоряджатися життям своїх дітей [6, с. 13], а смерть дитини покірно сприймалася в родині як «кара божа», в той час як смерть безпритульної дитини взагалі не викликала жодної реакції в суспільстві [1, с. 64].

У праві Київської Русі не існувало норм, які б охороняли інтереси дітей. Свідченням цього, на думку Доляновської І.М., може бути «Повчання Володимира Мономаха своїм дітям» (приблизно 1117 р. видання), в якому правитель Київської Русі сформулював основні вимоги до дітей, що зводилися до беззастережної покори, послухання та шанування старших [6, с. 15]. Незважаючи на відсутність у праві Київської Русі норм, які б охороняли інтереси дітей, аналіз положень Руської правди свідчить, що вони були серйозним результатом розвитку юридичної думки державі.

Наступні нормативно-правові акти, які діяли на території України (Двінська, Псковська, Новгородська судні грамоти, Статут Великого князівства Литовського, «Право Магдебурзьке», «Зерцало саксонів»), теж не згадували про правове становище дітей. Таким чином, можна констатувати, що кримінально-правова охорона інтересів малолітніх осіб до кінця XVIII ст. кримінальним правом не забезпечувалася взагалі.

Повне оформлення українського кримінального законодавства в його сучасному розумінні відбулося у 30-х р.р. XIX ст. [13, с. 45]. У 1832 р. був прийнятий Звід законів Російської імперії, який згодом, на підставі законодавчих виправлень і доповнень, був трансформований в «Уложення про покарання кримінальні та виправні» 1845 р.

Прийняття Уложення про покарання кримінальні та виправні 1845 р. стало значним кроком у розвитку кримінального законодавства, що передбачало відповідальність за злочини проти сім'ї та неповнолітніх. Ґрунтуючись на попередніх досягненнях і недоліках кримінально-правової науки, законодавець присвятив захисту сім'ї та неповнолітнім 11 розділ, який називався «Про злочини проти прав сімейних» [2, с. 15].

Отже, Уложення про покарання кримінальні та виправні містило комплекс статей, які в сукупності забезпечували кримінально-правовий захист сімейних відносин, що ґрунтувались на додержанні християнських канонів щодо відносин між подружжям,

батьками та дітьми. Крім того, Уложення у вітчизняному кримінальному законодавстві систему норм, спрямованих на захист сім'ї та дітей.

Таким чином, кримінально-правова охорона дітей за часів дії Уложення про покарання кримінальні та виправні у системі державних пріоритетів і цінностей. Більшість кримінально-правових норм у відповідних законах почали зосереджуватися в окремі розділи, що свідчить про поступове віднесення їх до відносно-відокремленої групи злочинів.

Наступним етапом розвитку кримінального права на українських землях, що входили до складу Російської імперії, стало прийняття Уголовного уложення, затвердженого 22.05.1903 р., яке містило більш досконалу, порівняно з попереднім Уложенням 1845 р., систему кримінально-правового захисту сім'ї та неповнолітніх. Посягання на сімю та неповнолітніх були об'єднані у главі 19 «Про злочини проти родинних прав», в якій переважна більшість складів злочинів проти сім'ї та неповнолітніх була збережена, але зазнала позитивних змін щодо законодавчого формулювання [2, с. 17].

Злочинами щодо малолітніх та неповнолітніх визнавалися жорстоке поводження з тим, хто не досяг сімнадцяти років, оборонення його до жебрацтва або іншого аморального заняття або віддачу його для цієї мети, а також примушування того, хто не досяг двадцяти одного року через зловживання батьківською або опікунською владою до вступу в шлюб, якщо шлюб мав місце, віддання малолітнього, що не досяг встановленого віку, на завод, фабрику, гірничий промисел або у ремісничий заклад [9, с. 599].

Можемо підсумувати, що в Уголовному уложенні 1903 р. містилася ціла система кримінально-правових норм, за допомогою яких держава здійснювала охорону сім'ї та неповнолітніх. Незважаючи на значну спрямованість захисту основних канонів церковного шлюбу та сімейних устоїв християнства, в Уголовному уложенні 1903 р. з'являються положення, за допомогою яких здійснювалась охорона майнових сімейних інтересів, а також нормального розвитку малолітніх і неповнолітніх.

У період творення Української незалежної держави (1917 – 1921 рр.) розвиток кримінально-правової охорони дітей відбувався в складних умовах жорстокої боротьби українського народу за національну державність України, національно-визвольного руху на західноукраїнських землях у міжвоєнний та повоєнний періоди, встановлення на території України радянської влади та утворення Української РСР. Тому суттєвої законодавчої активності щодо нормативної регламентації відповідальності за злочини проти малолітніх і неповнолітніх або щодо них у цей історичний період не спостерігалось.

Важливим етапом розвитку кримінально-правової охорони неповнолітніх став радянський період історії України. На підставі декрету Ради Народних Комісарів «Про справи неповнолітніх, яких звинувачують у суспільно небезпечних діяннях» (1920 р.) була видана «Інструкція комісіям у справах неповнолітніх», яка зобов'язувала притягувати до відповідальності дорослих за втягнення ними неповнолітніх у злочинну діяльність та вчинення злочину у співучасті з ними, а також за звідництво, схилення до проституції та розпусти [12, с. 34].

У 20-х рр. ХХ ст. було прийнято ряд документів, які визначали заходи щодо боротьби з поширенням дитячої бездоглядності та безпритульності та містили норми стосовно покарання за залучення дітей до різних форм експлуатації. Наприклад, постанова Ради Народних Комісарів «Про заходи по боротьбі з дитячою безпритульністю» від 11.06.1922 р. містила вказівку про те, що батьки або інші особи, які експлуатують неповнолітніх шляхом отримання прибутку, передаються народному судові [3, с. 271].

За часів дії і КК УСРР 1922 р., і КК УРСР 1927 р. в них не передбачалися окремі розділи або глави, де б були об'єднані злочини проти сім'ї та неповнолітніх. Варто вказати, що у різних розділах (главах) містилися окремі суспільно небезпечні діяння, що посягали на ці відносини, але вони при цьому не утворювали єдиної системи норм.

КК УРСР 1927 р. [10] практично повністю включив до свого складу положення норм, які передбачали злочини проти сім'ї та неповнолітніх у КК УСРР 1922 р. Незначних змін зазнали декілька статей: норма, що передбачала відповідальність за неплатіж аліментів і залишення батьками неповнолітніх дітей без підтримки була сформульована не як будь-який неплатіж аліментів, а як злісне ухилення від платежу присуджених судом коштів на утримання дітей (аліментів), а також вперше було криміналізоване примушування до зайняття жебрацтвом. Згодом, у зв'язку із прийняттям Закону СРСР від 27.06.1936 р., норма, що передбачала відповідальність за примушування до зайняття жебрацтвом, була

змінена і була викладена у наступній редакції: «Злісний неплатіж коштів на утримання дітей, а рівно залишення батьками дітей до їх повноліття без усіякої підтримки» [2, с. 23].

Завершальним етапом законотворчої діяльності кримінального законодавства аналізованого нами періоду було прийняття КК УРСР 1960 р., який базувався на Основах кримінального законодавства Союзу РСР і союзних республік 1958 р. [8, с. 700].

КК УРСР 1960 р., як і попередні КК, не визнавав сімейні відносини й відносини щодо забезпечення нормального розвитку неповнолітніх окремим, самостійним об'єктом кримінально-правової охорони, а тому і не містив самостійної глави, норми якої передбачали б відповідальність за ці злочини [2, с. 25]. Окремі посягання на сім'ю та неповнолітніх, що визнавалися злочинними, містилися в різних главах. Незважаючи на відсутність окремої глави щодо охорони неповнолітніх, КК 1960 р. заслуговує позитивної оцінки в цьому питанні, адже, порівняно з попередніми кримінальними кодексами, КК 1960 р. значно розширив межі кримінально-правової охорони сім'ї та неповнолітніх: за час його дії (з 1961 р. до 2001 р.) неодноразово вносилися зміни та доповнення, частина яких стосувалась і нових норм щодо відповідальності за злочини проти сім'ї та неповнолітніх.

Фактично реальне реформування законодавства розпочалося разом із розбудовою незалежної України. З прийняттям у 1996 р. Конституції України постала реальна можливість вироблення і запровадження гармонійно поєднаної збалансованої законодавчої системи. В українське право регулярно почали впроваджуватися європейські та міжнародні норми і стандарти і на сьогодні основними напрямками правової реформи є приведення чинного законодавства у повну відповідність до Основного Закону, а також адаптація законодавства України до норм європейського і міжнародного права [8, с. 820].

Логічним і послідовним етапом реформування законодавства стало прийняття 5.04.2001 р. і набрання чинності з 1.09.2001 р. нового КК України. В чинному КК також відсутній окремий розділ, що забезпечував би кримінально-правову охорону дітей. Разом з тим, КК передбачає відповідальність за ряд злочинів, потерпілими від яких визнаються діти. Для врегулювання ситуації, яка вимагала додаткового посилення кримінально-правового захисту волі, честі та гідності дитини, КК 15.01.2009 р. на підставі Закону України № 894-VI був вперше доповнений статтею 150-1, яка передбачала відповідальність за використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Дискусії щодо необхідності криміналізації і робота над удосконаленням даної норми не втихала. Тому закономірною була поява у Верховній Раді України проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо злочинів проти життя, здоров'я, волі, честі та гідності особи)», реєстраційний № 7110 від 09.09.2010 р.. Фахівці Головного юридичного управління Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Верховної Ради України визначили, що встановлення спеціальної мети в диспозиції ч. 1 ст. 150-1 КК «Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом» не виправдано, адже експлуатація дітей та примушування їх до заняття жебрацтвом є суспільно небезпечними явищами незалежно від того, яку мету переслідують злочинці, такі дії у будь-якому випадку є протизаконними [7]. Спеціалісти Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України також визнали вказані пропозиції логічними та слушними, оскільки діяльність, пов'язана з експлуатацією дитини, яка не досягла певного віку, завжди є незаконною, незалежно від того, приносить така діяльність прибуток чи ні [4]. Тому 5.07.2011 р. був прийнятий Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо злочинів проти життя, здоров'я, волі, честі та гідності особи)», яким скасовувалася спеціальна мета злочину.

Висновки. Отже, історичний аналіз кримінальної відповідальності за використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом дав змогу виявити очевидні неузгодженості під час нормотворення, що свідчать про необхідність встановлення конституційної відповідальності органів державної влади за такі рішення, які знижують авторитет державних інституцій та стають на заваді розвитку України як правової держави [11, с. 198]. Кримінально-правове регулювання використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом еволюціонувало протягом тривалого часу, а результатом цього процесу стала чинна норма в сьогоднішній редакції. Та варто зазначити, що процес удосконалення норм КК ніколи не зупиняється і вже існує кілька законопроектів, які корінним чином можуть змінити структуру і сутність чинного закону про кримінальну відповідальність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Баймуратов М.А. Защита прав женщин и детей в период кризисных ситуаций и международное право / М.А. Баймуратов, М.А. Аль-Нсур : – Одеса: Юрид. л-ра, 2003.– 219 с.
2. Белова О.І. Кримінально-правова характеристика системи злочинів проти сім'ї та неповнолітніх : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / Ольга Іванівна Белова. – Х., 2006. – 194 с.
3. Борьба с преступностью в Украинской ССР: В 2 т. Авт. очерка и сост. сб. док. проф. П.П. Михайленко. – К., 1966. – 831 с. – Т. 1
4. Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального Кодексу України» (щодо злочинів проти життя, здоров'я, волі, честі та гідності особи) (реєстр. № 7110 від 9.09.2010 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документу:
5. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=38496.
6. Дегтярьова І.В. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом: кримінально-правова та кримінологічна характеристика і запобігання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / І. В. Дегтярьова. – Х., 2012. – 19 с.
7. Доляновська І.М. Кримінальна відповідальність за експлуатацію дітей (аналіз складу злочину) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / Інна Миколаївна Доляновська – К., 2008. – 228 с.
8. Зауваження Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Верховної Ради України до Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо використання дитини для жебракування»(реєстр. № 0981 від 24.10.2008 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документу:
9. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc2_5_1_J?ses=10006
10. Іванов В. М. Історія держави і права України : підручник. / В.М. Іванов - К. : КУП НАНУ, 2013. - 892с.
11. Історія держави і права України: Підручник: У 2 т. / За ред. В.Я. Тація, А.Й. Рогожина. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2000. – 648 с. – Т. 1.
12. Кримінальний кодекс УРСР / Міністерство юстиції УРСР : Офіційний текст із змін. та доп. на 1 листопада 1949 р., з постатейними матеріалами і додатками. – К., 1950. – 168 с
13. Кузнецов В.В. Експлуатація дитини у вигляді жебракування / В.В. Кузнецов // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2009. – № 6. – С. 191-199.
14. Репецький С.П. Суспільна моральність як об'єкт кримінально-правової охорони : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / С. П. Репецький. – К., 2010. – 260 с.
15. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія / А. В. Савченко. – К. : КНТ, 2007. – 596 с.

HISTORICAL ANALYSIS OF CRIMINAL LIABILITY BY USING MINOR CHILD FOR BEGGING

O. DEREVIANKO

Statement of the problem. One of the priority directions of state activity in recent years has become a criminal-legal protection of children in the development of the juvenile justice system. The Convention on the rights of the child imposes on the state a duty to protect the life, health and personal freedom of children, which requires a resolute struggle against criminal encroachments on these is important for every person good. Criminal law is one of the leading

places in the field of child welfare, because we need to protect the child from criminal attacks on its benefits, the violation of rights guaranteed by law. In recent decades, the state pays special attention to criminal-legal protection of minors.

In order to explore the features of the Genesis of criminal-legal protection of children, to observe how they arise, develop and improve the rule of law, what are the positive and negative aspects of the legislation in the past, of what should be abandoned, what should be paid attention to in the future, it is necessary to use knowledge about the history of the criminal law [13, p. 38-39].

Analysis of main researches and publications. The issues related to ensuring the rights and freedoms of children, studied by S. M. Abeltsev, Yu. M. Antonyan, V. M. Balakirev, N. And. Bloom, V. V. Vitvitskaya, L. S. Volynets, I. M. Danshin, And. Ivashchenko, A. M. Kostenko, L. M., Krivochenko, G. V. Laktionova, A. V., Do, V. A. Lomako, G. M. Minkovsky, V. A. Navrotskiy, V. K., Negodenko, A. P. Perminov, A. P. Petraschuk, J. Is. Pudovochkin; P. A. Ryabchinskaya, G. V. Tkachenko, A. P. Tuzov, N. With. Skova and others.

The unsolved problems. In the study of any matter, we cannot ignore our historical experience of legislative activity, because in practical activities of law enforcement agencies, despite nedoskazannosti the application of article 150-1 of the criminal code, has already proved its certain disadvantages substantive and structural nature, which were made by the legislator in the process of drafting and adoption of amendments to the criminal code. These facts necessitate doctrinal interpretations and explanations, formulate evidence-based proposals aimed at its improvement, which should be based on sound scientific and theoretical understanding and specific experience of the practice, which is impossible without a thorough study of the historical aspect of this issue.

Therefore, the purpose of the article is a historical analysis of criminal liability for the use of the juvenile child for employment by begging.

Presentation of the basic material. Begging as a phenomenon or as a specific way of being emerged with the advent of Christianity was considered a certain period of time as a positive phenomenon [5, p. 10]. As history shows, young has never caused a feeling of touching relationship to them, they were neglected, they were humiliated and exploited by some as an animal creature, manifesting exceptional cruelty. In those days there was a common common right of parents to dispose of the lives of their children [6, p. 13], and the death of a child obediently was perceived in the family as "Gods punishment", while the death of many children does not cause any reaction in society [1, p. 64].

In the law of Kievan Rus there were no norms that would protect the interests of children. Evidence of this, according to Golanowski I. M., may be the Testament of Vladimir Monomakh to his children" (about 1117 G. edition), in which the ruler of Kievan Rus has formulated basic requirements to the children, who were reduced to unconditional submission, obedience, and respect for the aged [6, p. 15]. Despite the absence in the law of Kievan Rus rules that would protect the interests of children, the analysis of the provisions of Russian truth was evident that they were a major result of the development of legal thought state.

The following normative-legal acts acting on the territory of Ukraine (Dvinsk, Pskov, Novgorod judicial Charter, Statute of the Grand Duchy of Lithuania, "Magdeburg Right", "Mirror Saxons"), also not mentioned on the legal status of children. Thus, we can say that the criminal-legal protection of interests of minors until the end of the XVIII century. criminal law was not provided at all.

Full registration of Ukrainian criminal law in its modern sense occurred in the 30-ies of the XIX century. [13, p. 45]. In 1832 was passed the code of laws of the Russian Empire, which later, on the basis of legislative amendments and additions, was transformed into "the Code on criminal and correctional punishments" 1845

The adoption of the Code on criminal and correctional punishments of 1845 was a significant step in the development of criminal legislation, which provides for liability for crimes against the family and minors. Based on previous achievements and shortcomings of criminal law science, the legislator has devoted to the protection of the family and minors section 11, which was called "crimes against family rights" [2, p. 15].

So, the Code on criminal and correctional punishments contained a set of articles, which together provide criminal-legal protection of family relations, which were based on the Christian observance of the canons concerning the relations between spouses, parents and children. In

addition, the Characters in domestic criminal law a system of rules aimed at protecting families and children.

Thus, the criminal-legal protection of children over the lifetime of the Code about punishments of criminal and corrective in the system of public priorities and values. Most criminal law in the relevant laws began to concentrate in separate sections, reflecting the gradual their reference to relatively isolated groups of crimes.

The next stage of development of criminal law in the Ukrainian lands that were part of the Russian Empire, was the adoption of the Criminal code, approved 22.05.1903, which contained more than perfect, compared to the previous Code of 1845, the system of criminal-legal protection of the family and minors. Attacks on the family and juveniles were combined in Chapter 19 crimes against family rights," in which the vast majority of crimes against the family and minors has been retained but has undergone positive changes regarding legislative language [2, p. 17].

Crimes against minors and juveniles were admitted ill-treatment of those who have not attained the age of seventeen, his conversion to beggary or other immoral activity or out of it for that purpose, and forcing someone who has not reached twenty-one years because of the abuse of a parent or guardians authority until marriage, if the marriage took place, the issuance of a minor who has not attained the specified age, the plant, factory, mining or craft institution [9, p. 599].

Can summarize that in the Criminal code of 1903 contained a whole system of criminal law by which the state was responsible for protection of families and minors. Despite the significant thrust of the protection of the fundamental canons of the Church to marriage and family foundations of Christianity, in the Criminal code of 1903, the provisions appear, which carried out protection of property interests of the family, as well as the normal development of minors and juveniles.

During the creation of the independent Ukrainian state (1917 – 1921) the development of criminal-legal protection of children occurred in difficult conditions of struggle of Ukrainian people for national statehood of Ukraine, the national liberation movement in Western Ukraine in the interwar and postwar periods, the establishment in Ukraine of the Soviet power and education of the Ukrainian SSR. Therefore, significant legislative activity regarding normative regulation of responsibility for crimes against minors and juveniles or against them in this historical period was not observed.

An important step in the development of criminal law protection of minors became the Soviet period of Ukrainian history. On the basis of the decree of the Council of peoples Commissars "On juveniles accused of socially dangerous acts" (1920) was published "instructions for the commissions on Affairs of minors", which was obliged to prosecute adults for involving them in minor criminal activity and committing a crime in complicity with them, as well as for pandering, inducement to prostitution and debauchery [12, p. 34].

In 20-ies of the XXth century adopted a number of documents which sets out the measures for combating the spread of child neglect and abandonment and contain provisions regarding the punishment for the involvement of children to various forms of exploitation. For example, the resolution of Council of peoples Commissars "On measures against child homelessness" from 11.06.1922 the city contained a statement that parents or other persons who exploit minors by profit, is transferred to the peoples court [3, p. 271].

For the duration of the criminal code of USSR of 1922 and the criminal code of the Ukrainian SSR of 1927 did not provided separate sections or chapters, where would United have been a crime against the family and minors. Worth pointing out that in different sections (chapters) contained certain socially dangerous acts that infringe on this relationship, but they do not form a unified system of norms.

The criminal code of the Ukrainian SSR of 1927 [10] is almost completely included in its membership provisions of the rules, which envisaged crimes against family and minors in the criminal code of the Ukrainian SSR in 1922 Minor changes are made to several articles: the norm providing for liability for non-payment of child support and abandonment by parents of minor children without support was not formulated as any non-payment of alimony, and as malicious evasion from payment of funds ordered by the court for child maintenance (alimony), and was first criminalized forced begging. Subsequently, in connection with the adoption of the Law of the USSR from 27.06.1936 G., rule, which provides for liability for forcing to engage in begging, was

changed and was worded as follows: "Willful failure to pay maintenance for the children, as well as the abandonment of children to their majority without any support" [2, p. 23].

The final stage of the legislative activities of the criminal law of the considered period was the adoption of the RSFSR criminal code of 1960, which was based on the Fundamentals of criminal legislation of the USSR and Union republics of 1958, [8, p. 700].

The criminal code of the Ukrainian SSR, 1960, as the previous criminal code did not recognize family relations and relations to ensure the normal development of a minor a separate and independent object of criminal-legal protection, and therefore did not contain an independent Chapter, rules which would provide for the responsibility for these crimes [2, p. 25]. Separate attacks on the family and minors, who confessed criminal, was contained in different chapters. Despite the lack of a separate Chapter on the protection of minors, the criminal code 1960, deserves a positive assessment in this matter, because, in comparison with the previous criminal codes, the criminal code 1960 greatly expanded the limits of the criminal law protection of families and minors: for the period of validity (from 1961 until 2001 have been made changes and additions, some of which concerned the new norms about responsibility for crimes against the family and minors.

In fact, real reform of the law began with the development of independent Ukraine. With the adoption in 1996 of the Constitution of Ukraine has a real possibility of developing and implementing combined harmoniously balanced legislative system. In Ukrainian law regularly began to penetrate European and international norms and standards and for today the basic directions of legal reform is to bring existing legislation into full conformity of the Basic Law, as well as the adaptation of Ukrainian legislation to the norms of European and international law [8, p. 820].

A logical and consistent step in the reform of legislation was the adoption of 5.04.2001, and the entry into force on 1.09.2001 the city of new criminal code of Ukraine. The current criminal code is also missing a separate section, which would provide criminal-legal protection of children. However, the criminal code provides for liability for a number of crimes, victims of which are recognized as children. To resolve the situation, which required additional strengthening of the criminal-law protection of freedom, honour and dignity of the child, UK 15.01.2009 on the basis of the Law of Ukraine № 894-VI was first supplemented by the article 150-1, which included responsibility for the use of the juvenile child for employment by begging. Discussions on the necessity of criminalization and work to further improve this provision did not abate. So logical was the appearance in the Verkhovna Rada of Ukraine of draft law of Ukraine "On amendments to the criminal code of Ukraine (concerning crimes against life, health, freedom, honor and dignity)", registration No. 7110 dated 09.09.2010, p. The specialists of the Main legal Department of the Committee on legislative support of law enforcement of the Verkhovna Rada of Ukraine has determined that establishing a special purpose in the disposition of part 1 of article 150-1 of the criminal code "use of the juvenile child for employment by begging" is not justified, because the exploitation of children and forcing them to engage in begging are socially dangerous phenomena regardless of what the purpose of criminals, such actions in either case are illegal [7]. Experts of the Main scientific expert Department of the Verkhovna Rada of Ukraine also acknowledged the proposals are logical and fair, since the activities related to the exploitation of a child under a certain age, is always illegal, regardless of whether such activities are profitable or not [4]. Therefore, 5.07.2011, was adopted the Law of Ukraine "On amendments to the criminal code of Ukraine (concerning crimes against life, health, freedom, honor and dignity)" that abolished the special target of crime.

Conclusions. So, historical analysis of criminal liability for the use of the juvenile child for employment by begging gave an opportunity to identify obvious inconsistencies during the rulemaking, indicating the need to establish the constitutional liability of state authorities for such decisions, which reduce the credibility of public institutions and getting in the way of development of Ukraine as a legal state [11, p. 198]. Criminal-legal regulation of the use of the juvenile child for employment by begging has evolved over a long period of time, and the result of this process was the current norm in todays edition. And it should be noted that the process of improvement of norms of the criminal code never stops and there are already several bills that radically can change the structure and essence of the current law on criminal responsibility.

REFERENCES:

1. Bajmuratov M.A. Zashhyta prav zhenshyn y detej v peryod kryzysnykh situacyj y mezhdunarodnoe pravo / M.A. Bajmuratov, M.A. Al-Nsur : – Odesa: Yuryd. I-ra, 2003.– 219 p.
2. Belova O.I. Kryminalno-pravova xarakterystyka systemy zlochyniv proty simyi ta nepovnolitnix : dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. yuryd. nauk : specz. 12.00.08 «Kryminalne pravo ta kryminologiya; kryminalno-vykonavche pravo» / Olga Ivanivna Byelova. – X., 2006. – 194 p.
3. Borba s prestupnostyu v Ukraynskoj SSSR: V 2 t. Avt. ocherka y sost. sb. dok. prof. P.P. Myxajlenko. – K., 1966. – 831 p. – T. 1
4. Vysnovok Golovnoho naukovyho-ekspertnoho upravlinnya Aparatu Verhovnoyi Rady Ukrayiny na proekt Zakonu Ukrayiny «Pro vnesennya zmin do Kryminalnoho Kodeksu Ukrayiny» (shhodo zlochyniv proty zhyttya, zdorovya, voli, chesti ta gidnosti osoby) (reyestr. # 7110 vid 9.09.2010 r.) [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu do dokumentu:
5. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=38496.
6. Degtyarova I.V. Vykorystannya malolitnoyi dytyny dlya zanyattya zhebractvom: kryminalno-pravova ta kryminologichna xarakterystyka i zapobigannya : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.08 «Kryminalne pravo ta kryminologiya; kryminalno-vykonavche pravo» / I. V. Degtyarova. – X., 2012. – 19 p.
7. Dolyanovska I.M. Kryminalna vidpovidalnist za ekspluatsiyu ditej (analiz skladu zlochynu) : dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. yuryd. nauk : 12.00.08 «Kryminalne pravo ta kryminologiya; kryminalno-vykonavche pravo» / Inna Mykolayivna Dolyanovska – K., 2008. – 228 p.
8. Zauvazhennya Komitetu z pytan zakonodavchoho zabezpechennya pravooxoronoj diyalnosti Verhovnoyi Rady Ukrayiny do Zakonu Ukrayiny «Pro vnesennya zmin do Kryminalnoho ta Kryminalno-procesualnoho kodeksiv Ukrayiny shhodo vykorystannya dytyny dlya zhebrakuvannya» (reyestr. # 0981 vid 24.10.2008 r.) [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu do dokumentu:
9. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc2_5_1_J?ses=10006
10. Ivanov V. M. Istoriya derzhavy i prava Ukrayiny : pidruchnyk. / V.M. Ivanov - K. : KUP NANU, 2013. – 892p.
11. Istoriya derzhavy i prava Ukrayiny: Pidruchnyk: U 2 t. / Za red. V.Ya. Taciya, A.J. Rogozhyna. – K.: Vyd. Dim «In Yure», 2000. – 648 p. – T. 1.
12. Kryminalnyj kodeks URSR / Ministerstvo yustyciji URSR : Oficialnyj tekst iz zmin. ta dop. na 1 lystopada 1949 r., z postatejnymy materialamy i dodatkamy. – K., 1950. – 168 s
13. Kuzneczov V.V. Ekspluatsiya dytyny u vyglyadi zhebrakuvannya / V.V. Kuzneczov // Naukovyj visnyk Kyivskogo nacionalnoho universytetu vnutrishnix sprav. – 2009. – # 6. – P. 191-199.
14. Repeczkyj S.P. Suspilna moralnist yak obyekt kryminalno-pravovoyi oxorony : dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. yuryd. nauk : 12.00.08 «Kryminalne pravo ta kryminologiya; kryminalno-vykonavche pravo» / S. P. Repeczkyj. – K., 2010. – 260 p.
15. Savchenko A. V. Kryminalne zakonodavstvo Ukrayiny ta federalne kryminalne zakonodavstvo Spoluchenyx Shtativ Ameryky: kompleksne porivnyalno-pravove doslidzhennya: Monografiya / A. V. Savchenko. – K. : KNT, 2007. – 596 p.